

έβλεπα πιά έπεισμένα κάστρα κι εύφορα χωράφια. Τεράστιοι παγετώνες ήσαν πολύ κοντά στο δρόμο· άκουσα τόν ύπόκωφο βρόντο μιας χιονοστιβίδας και είδα τό σύννεφο που άφησε στο πέραςμά της. Τό Λευκό Όρος, τό άπαράμιλλο και μεγαλόπρεπο Λευκό Όρος, ύψωνότανε πάνω από τίς γύρω κορυφές και ό φοβερός θόλος του δέσποζε σ' όλη τήν κοιλάδα.

Ένα ρίγος εύχαρίστησης, που είχα καιρό νά νιώσω, μέ διέτρεχε κάθε τόσο σ' αυτό μου τόν περίπατο. Κάποια στροφή του δρόμου, ή κάτι που έβλεπα κι άγνωστία, μου θύμιζαν τά παλιά, τήν ξέγνοιαστη εύθυμία της παιδικής μου ήλικίας. Οι ίδιοι οι άνεμοι μου νιθιρίζαν νά ήρημισα και ή μητέρα Φύση μέ πρόσταζε νά πάω πιά νά θρηνώ. Μετά από λίγο όμως ή εύεργετική επίδραση του τοπίου έπαυε νά έπνευρει — και βρέθηκα πάλι άλυσσοδεμένος στη λύπη και παραδομένος στη δυστυχία τών συλλογισμών μου. Και τότε σπηρύνισα τό ζώο μου, προσπαθώντας μ' αυτό τόν τρόπο νά ξεχάσω τόν κόσηο, τούς φόβους μου και πάντα άπ' όλα τόν έαυτό μου — κάποια στιγμή μάλιστα, που ένιωσα άκόμα πιο άπραπτός, ξεπέφτω κι έπεσα στο χορτάρι τοακισμένος από τη γρήκη.

Έαυτάους έφτασα στο χωριό Σαμονί. Η έξάντληση διαδέχθηκε τη φοβερή κόπωση του σώματος και του μυαλού μου. Έμεινα γιά λίγη ώρα στο παράθυρο παρακολουθώντας τίς άγρές άστρατές που παιγνίδιζαν πάνω από τό Λευκό Όρος και άκούγοντας τό ρόγχο του Άρβ, που συνέχιζε νά κυλάει θορυβώδης πιά χαμηλά. Οι κατευναστικοί αυτοί ήχοι νανούρισαν τίς ύπερβολισήτες αίσθήσεις μου· μόλις άκούμησα τό κεφάλι μου στο μαξιλάρι, μέ πήρε ό ύπνος· τόν ένιωσα νά μέ τυλίγει και μακάρισα τόν δωρητή της λήθης.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ μέρα περιλανήθηκα στην κοιλάδα. Στάθηκα στις πηγές του Άρβρόν που ξεκινούν από έναν παγετώνα ό όποιος κατεβαίνει άργά από τήν κορυφή τών λόφων και κλείνει τήν κοιλάδα. Οι άπότομες πλαγιές μεγαλόπρεπων βουνών μπροστά μου· ό παγωμένος τοίχος του παγετώνα από πάνω μου· λίγα τοακισμένα έλατα έδω κι εκεί και ή κατανυκτική σιγή αυτής της έξοχης αΐθουσας του θρόνου της αυτοκράτειρας Φύσης, παραζόταν μόνο από τό κέλερυσμα τών νερών ή από τήν πτώση κάποιου μεγάλου κομματιού πάγου, από τό βρυχηθμό της χιονοστιβίδας ή από τό γέγισμα — τοῦ συσσωρευμένου πάγου, ό όποιος, μέσω τών σιωπηλών διεργασιών νόμων άμετάβλητων, όσας πάντα έτσι και τώρα, άντηγούσε στο γύρω βουνά καθώς έσπαζε και χωριζόταν σάν παιγνίδι στα χέρια τους. Αυτό τά ύπέροχα και μεγαλόπρεπη τοπία μου έδιναν τή μεγαλύτερη παρηγοριά που ήμουνα σέ θέση νά δαχτώ. Μ' έξύπωναν πάνω από τή μικρότητα του συναισθήματος και, παρ' όλο που δέν απέλειναν τή θλίψη μου, έντούτερις τήν απέδιναν και τήν κατευνάζαν. Μέχρι ένα βαθμό μάλιστα, μου άποσποδσαν τό μυαλό από τίς σκέψεις που τό βάραιναν έδω κι ένα μήνα. Τή νύχτα έπεσα νά ξεκουραστώ· στον ύπνο μου παραστήθηκαν όλα τά μεγαλειώδη σγήματα που είχα θαυμάσει τήν ήμέρα. Συναθροίστηκαν γύρω μου· ή άστράλη, χιονισμένη βουνοκορφή, ή λαμπρή απόληξή της, τά δάση μέ τά έλατα, οι κακοτροχάλες γυνές χαράδρες, ό δατός που ύψώνεται στο σύννεφο — όλα αυτά συγκεντρώθηκαν γύρω μου και μέ προστάξαν νά ξεκουραστώ ήρεμος.

Πού είχανε χάσει όταν στήκωθα τό επόμενο πρωί; Όλα αυτά που δινανε δύναμη στην ψυχή μου φύγανε μαζί μέ τόν ύπνο και ή μαύρη μέλαγχολία συνέφαισε κάθε μου σκέψη. Έβρεχε καταπρασιωδώς και πυκνή όμίχλη κάλυπτε τίς κορυφές τών βουνών, έτσι δέν μπορούσα νά ξεχωρίσω πιά τά πρόσωπα τών

κραταιὸν ἔκεινον φίλων μου. Θά μπορούσα, βέβαια, νά διαπεράσω τὸν πέλο τῆς ὀμίχλης καί νά τοῦ ἀνέστησω στά συννεφιασμένα τοὺς κρησφύγετα. Τί ἦταν ἡ βροχή καὶ ἡ καταγλιδα γιὰ μένα; Μοῦ ἔφεραν τὸ μουλάρι στὴν πόρτα κι ἀποφάσισα ν' ἀνέβω στὴν κορφὴ τοῦ Μοντανβέρ. Θυμήθηκα τὴν ἐνύπνωση ποὺ μοῦ εἶχε κάνει ὁ κατακληκτικὸς δεικνίτης πατερώνας ὅταν τὸν πρωτοεῖδα. Μὲ εἶχε γεμίσει τότε μέ υπέρτατη ἔκστασι, ποὺ φτέρωνε τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ἔκανε νά ὑψώνεται πάνω ἀπὸ τὸν σκοτεινὸ κόσμο, σὸ φῶς καὶ τὴ χάρά. Ἡ θέα τοῦ φοβεροῦ καὶ ταυτόχρονα μεγαλοπρεποῦς στὴ φύση πάντοτε κατάρπεγε νά ἐξυπνώνει τὸ μυαλό μου καὶ νά μέ κάνει νά ξεχνῶ τὰ μικροπροβλήματα τῆς ζωῆς. Ἀποφάσισα νά πάω χωρὶς ὀδηγό, διότι ἤξερα καλὰ τὸ μονοπάτι, ἀλλῶστε ἡ παρουσία κάποιου ἄλλου θά κατέστρεφε τὴ μοναχικὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ τοπίου.

Ἡ ἀνέβαση εἶναι ἀπτόσημη, ἀλλὰ τὸ μονοπάτι προχωρεῖ μέ ἀλλεπάλληλες στροφές κι εἶσι ἐξουδετερώνεται ἡ δυσκολία τῆς κατακόρυφης ἀναρρίχησης. Εἶν' ἓνα τοπίο φοβερὰ ἔρημο. Σέ χιλίες μερίδες βλέπετε τὰ ἴχνη τῆς χειμωνιάτικης χιονοστιβάδας, δέντρα τοακισμένα καὶ σαρπισμένα σὸ ἔδωφο μερικὰ ἐντελῶς καταστραμμένα κι ἄλλα λυγισμένα, γέρνοντας πάνω στοὺς προεξέχοντες βράχους τοῦ βουνοῦ ἢ πλავισμένα πάνω σ' ἄλλα δέντρα. Τὸ μονοπάτι, ὅσο ἀνεβαίνεις ψηλότερα, διακόπτεται ἀπὸ χιονισμένες ρηματιές, στίς ὁποῖες συνεχῶς κατακυλάνε πέτρες ἀπὸ ψηλὰ μία ἀπ' αὐτές τίς ρηματιές εἶν' ἰδιαίτερα ἐπικινδυνή, διότι κι ὁ παραμικρὸς ἥχος, ἀκόμα κι ἂν κάποιος μιλήσει δυνατὰ, δημιουργεῖ τέτοια ἀναστάτωση στὸν ἀέρα ποὺ μορεῖ ν' ἀποβεῖ καταστροφικὴ γιὰ κείνον ποὺ μίλησε. Τὰ ἔλατα δὲν εἶναι ψηλὰ οὔτε φουντωμένα, εἶναι ὅμως σκουρόχρωμα, κι αὐτὸ προσθεῖ μιά ἀδυστηρότητα στὸ τοπίο. Κοιτάξα τὴν κοιλάδα κάτω· πελώρια ἡ ὀμίχλη ἀνέβαινε ἀπ' τὰ ποτάμια ποὺ τὴν διασχίζανε καὶ τυλιγόταν σέ παχιά δαχτυλίδια γύρω ἀπὸ τ' ἀντικρινὰ βουνά, τῶν ὁποίων οἱ κορυφές ἦσαν κρυμμένες στὰ θοιόμορφα σύννεφα, ἐνῶ ἡ βροχὴ ποὺ ἔπεφε ἀπὸ τὸν σκοτεινὸ οὐρανὸ μεγάλωνε τὴ μελαγχολία ποὺ μοῦ δημιουργοῦσαν ὅσα ἔβλεπα γύρω μου. Ἀλλήμονο! Γιατί ὁ ἀνθρώπος ὑπερηφανεύεται γιὰ εὐαισθησίες

μας ἦταν μόνον ἡ πείνα, ἡ δίψα καὶ ὁ πόθος, θά ἤμασταν σχεδὸν ἐλαττωροί· τώρα ὅμως μᾶς παρυσώνει κάθε ἀνεμος ποὺ φυσάει καὶ κάθε τυχαία λέξη ἢ τὴ εἰκόνα ποὺ ἡ λέξη αὐτὴ πλᾶθει μέσα μας.

Κοιμάστε καὶ τ' ὄνειρο τὸν ὕπνο φαρμακώνει.

Ἐννύμει· σκέψαις τρηγυροῦν, μοιῶνουν τὴν ἡμέρα.

Αἰσθησι, σκέψη, λογικὴ γέλιο ἢ κλάμα λιώνει,

τὴ θλίψη θυκαλίζουμε, δώχνουμε ἔννοιες πέρα

τὸ ἴδιο κάνει θλίψη καὶ χαρά

Ἐλαττωρες τὸ ὄφιο τοὺς πηγαίνουν.

Τὸ χτέν εἶν' ἄλλο ἀπὸ τὸ σήμα.

*Στὸ τίποτα πῶς ἀλλάζει δια δέδουν.**

Ἦταν σχεδὸν μεσημέρι ὅταν ἔφτασα στὴν κορυφὴ τῆς ἀνηφόρας. Κάθισα γιὰ λίγο σὸ βρόχο ποὺ δεσπόζει σ' αὐτὴ τὴ θάλασσα ἀπὸ πάνω. Ὀμίχλη τὸν κάλυπτε, ὅπως καὶ τὰ γύρω βουνά. Σέ λίγο ἐν' ἀεράκι δέλυσε τὸ σύννεφο καὶ κατέβηκα στὸν πατερώνα. Ἡ ἐπιφάνειά του εἶναι πολὺ ἀνώμαλη, ἄλλοι ὑψώνονται σάν τὰ κύματα τῆς ἀγριεμένης θάλασσας, ἄλλοι κατεβαίνει χαμηλὰ, κι ἄλλοι πάλι εἶναι γεμάτος χαρμαῖδες ποὺ προχωροῦν βαθιά. Ἡ ἔκτασι τοῦ πάγου ἔχει σχεδὸν μιά λεύγα πλάτος, ἀλλὰ μοῦ πῆρε περὶ τοῦ δύο ὥρες νά τὴν διασχίσω. Τὸ ἀέριαν βουνὸ εἶν' ἓνας γυμνός, κατακόρυφος βράχος. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ ποὺ στεκόμουν· τὸ Μοντανβέρ ἦταν ἀκριβὲς ἀπέναντί, σέ ἀπόσταση μιᾶς λεύγας· καὶ ἀπὸ πάνω του ὕψωνόταν τὸ λευκὸ Ὅρος μέ μιά μεγαλοπρέπεια ποὺ προκαλοῦσε δέος. Ἐμείνα σ' ἓνα κοίλωμα τοῦ βράχου, κοιτάζοντας αὐτὸ τὸ θαυμάσιο καὶ φοβερὸ τοπίο. Ἡ θάλασσα, ἡ μάλλον ὁ τερπύσιος ποταμὸς τοῦ πάγου, προχωροῦσε ἐλικοειδῆς ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ βουνά, τῶν ὁποίων οἱ αἰθέριες κορφές κρέμονταν πάνω ἀπ' τίς στροφές του. Αὐτές οἱ παγωμένες, λαμπερές κορφές ἀστραφταν στὸν ἥλιο κάτω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Ἡ καρδιά μου, ποὺ πρὶν ἦταν γεμάτη θλίψη, τώρα φούσκωνε ἀπὸ κἄτι σάν χαρὰ ἀναφώνησα — «Περπατῶμενα πνεύματα, ἂν πράγματι γυρίζετε ἐδῶ κι ἐκεῖ

* Ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ P.B. Shelley (1792-1822) *Mutability*.

και δεν ξεκουράζεστε στα στενά κρεβάτια σας, επιτρέψτε μου αυτή την ελάχιστη ευσυχία, ή αλλιώς πάρτε με σύντροφό σας μακριά απ' τις χαρές της ζωής».

Καθώς τὰ ἔλεγα αὐτὰ, εἶδα ξαφνικὰ τὴ φουρούρα ἐνὸς ἀνθρώπου σὲ κάποια ἀπόσταση νὰ προχωρεῖ πρὸς τὸ μέρος μου μὲ υπερδύστη ταχύτητα. Πηδούσε πάνω ἀπὸ τὶς παγίδες τοῦ πάγου, ἀπ' ὅπου ἐγὼ εἶχα περάσει μὲ μεγάλη προσοχή κι ἀκούμα, ὅσο πλησίαζε, τὸ ἀνδράγμα τοῦ φαινότανε πολὺ ψηλότερο ἀπὸ τ' ἀνθρώπινο. Ταρῆχτηκε τὰ μάτια μου σκοτεινίαν κι ἐνωσα κἀνι σὺν λαιποθυμίᾳ· ἀλλὰ γρήγορα μὲ συνέφερε ὁ ψυχρὸς, βουβίσιος ἀνεμος. Κατὰδρα, καθὼς ἡ μορφή πλησίαζε (θέαμα τρομαχτικὸ καὶ ἀποκρουστικὸ) πῶς ἦτανε τὸ ὄθλιο πλάσμα ποὺ εἶχα δημιουργήσει. Ἐρεμα ἀπὸ θυμὸ καὶ φόβο κι ἀποφάσιστα νὰ περιμένω νὰ πλησιάσει καὶ μετὰ νὰ τοῦ ριχτῶ καὶ νὰ δώσω μάχη μέχρι θανάτου. Πλησίαζε· ἡ ὄψη του ἔδειχνε μεγάλη δύναμι καὶ μαζί περιπόρνηση καὶ μοχθηρία, ἐνῶ ἡ μακάρια δοκίμια του τὸν ἔκανε ἀφόρητα φριχτὸ γιὰ τ' ἀνθρώπινα μάτια. Ἀλλὰ ἐγὼ οὔτε ποὺ τὰ πρόσεχα αὐτὰ· ὁ θυμὸς γιὰ τὸ μέρος μου στήν ἀρχὴ μὲ εἶχαν ἀφήσει ἀφωο καὶ συνηθισθὼ μόνον γιὰ νὰ τὸν περιλούσω μὲ λόγια ποὺ ἔδειχναν καθαρὰ τὴ λυσσασμένη ἀποτροπή καὶ τὴν περιπόρνησή μου.

«Διάβολε», φώναξα, «τολμᾷς καὶ μὲ πλησιάζεις; Καὶ δὲν φοβάσαι μήπως ἡ ἄγρια ἐκδίκηση τοῦ χεριοῦ μου ξεσπάσει πάνω στὸ ὄθλιο κεφάλι σου; Φύγε μακριά, ἀπαισιο σκουλήκι! ἢ, μᾶλλον, μείνε, γιὰ νὰ σέ πατήσω, νὰ σέ κάνω σκόνη! Καί, ἄχ, νὰ μπορούσα ἐξαφανίζοντάς σε, νὰ ξαναδώσω τὴ ζωὴ στὰ θύματα ποὺ τόσο σατανικὰ δολοφονήσε!»

«Τὴν περιμένα αὐτὴ τὴν ὑποδοχὴ!», μοὺ ἀπάντησε ὁ δαίμονας. «Ὅλοι οἱ ἀνθρώποι μισοῦν τοὺς δυστυχημένους· πόσο λοιπὸν θὰ πρέπει νὰ μισοῦν κι ἐμένα, ποὺ εἶμαι ὁ πιὸ δυστυχημένος απ' ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα! Ἀλλὰ κι ἐσύ, ὁ δημιουργός μου, σιχαίνεσαι καὶ ἀπορρίπτεις μὲ περιπόρνηση ἐμένα, τὸ δημιούργημά σου, μὲ τὸ ὅτιο εἶσαι δεμένος μὲ δεσμό ποὺ θὰ λυθοῦν μόνον μὲ τὸν ἀφανισμό ἐνός ἀπὸ τοὺς δύο μας. Σκοπεύεις νὰ μὲ σκοτώσεις. Πῶς τολμᾷς νὰ παίζεις ἔτσι μὲ τὴ ζωὴ; Κάνε τὸ

καθῆκον σου πρὸς ἐμένα κι ἐγὼ θὰ κάνω τὸ δικό μου πρὸς ἐσένα κι ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄν συμφορωθεῖς μὲ τοὺς ὄρους μου, θ' ἀφήσω κι ἐσένα κι ὅλους τοὺς ἄλλους ἥσυχους· ἀλλὰ ἐάν ἀνηθείς, θὰ γεμίσω τὸ στομάχι τοῦ χάρου, μέχρι νὰ παρυσορτῶσαι ἀπὸ τὸ αἷμα ὅσων δικῶν σου εἶν' ἀκούμα ζωντανοί».

«Σιχαμένο τέρας! Σατανά! Τὰ μαρτύρια τῆς κόλασης εἶναι πολὺ ἥπια τιμωρία γιὰ τὰ ἐγκλήματά σου».

Ὁ θυμὸς μου δὲν εἶχε ὅρια· ὄρμησα πάνω του παρακινημένος ἀπ' ὅλα τὰ συνασθένια ποὺ ὀρλίζουν ἐνα ὃν ἐναντίον ἄλλου. Μὲ ἀπέφυγε εὐκολα κι εἶπε:

«Ἡρέμησε! Σὲ ἱκετεύω νὰ μ' ἀκούσεις ποιοτὸ ἐξακολούσεις τὸ μέρος σου πάνω σ' ἐμένα, ποὺ σοὺ εἶμαι τόσο ἀφροσύμενος. Δὲν ἔχω υποφέρει ἀρκετὰ; Γιατί θέλεις νὰ μεγαλώσεις κι ἐσύ τὴ δυστυχία μου; Τὴν θέλω τὴ ζωὴ μου, ὅσο καὶ νὰ τὴν θεωρῶ ἕνα σύνολο ἀπὸ ἀγωνίες ποὺ καθήμερινὰ ἀξάνουν, καὶ γι' αὐτὸ θὰ τὴν υπεραισιωθῶ. Μὴν ξεχνᾷς, μ' ἐπλάσες πῶς δυνατό ἀπὸ σένα· τὸ ὄνος μου εἶναι μεγαλύτερο ἀπ' τὸ δικό σου, οἱ ἀθρόωσεις μου εἶναι πιὸ εὐδύνστες. Ἀλλὰ δὲν θὰ μὴν στὸν πειρασμό νὰ ἔρθω σέ ἀντιπαράθεσι μαζί σου. Ἐγὼ εἶμαι τὸ δικό σου δημιούργημα καὶ θὰ ἐξακολουθήσω νὰ εἶμαι ὑπάκουος στὸν φυσικὸ μου κύριο καὶ ἀφέντη, ἐάν κι ἐσύ ἀναλάβεις νὰ παίζεις σωστὰ τὸν δικό σου ρόλο, κἀνι ποὺ ἄλλωστε μοῦ ὀφείλεις. Ὡ, φράνκενσταϊν, μὴν εἶσαι δίκαιος μ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ ποδοπατᾷς μόνον ἐμένα, μὲ τὸν ὅτιο ὀφείλεις νὰ εἶσαι περισσότερο δίκαιος κι ἐπιεικής καὶ στοργικός. Μὴν ξεχνᾷς πῶς εἶμαι τὸ δημιούργημά σου· θὰ ἔπρεπε νὰ εἶμαι ὁ Ἀδὰμ σου, ἀλλὰ εἶμαι μᾶλλον ὁ ἔκτεσων ἀγγέλους, ποὺ ἐσύ ἐκδιώκεις ἀπὸ τὴ χαρὰ, χωρὶς νὰ σοὺ ἔχω κάνει κανένα κακὸ. Παντοῦ βλέπω εὐδαμονία, ἀπ' τὴν ὁποία εἶμαι ὁ μόνος ποὺ ἔχω ἀποκλειστεί. Ἦμουν καλοκάγαθος καὶ πεσιθῆνος· ἡ δυστυχία μ' ἔκανε τέρας. Κάνε με ἐσύ εὐτυχισμένο καὶ θὰ ξαναγίνω ἐνήμετος».

«Φύγε! Δὲν θέλω οὔτε νὰ σ' ἀκούω. Δὲν ἔχουμε τίποτα κοινὸ ἡμεῖς οἱ δύο· εἴμαστε ἐχθροί. Φύγε, ἀλλοῦ θ' ἀναμετρηθοῦμε σὲ μάχη, ἀπ' ὅπου ὁ ἕνας μας θὰ πρέπει νὰ βγεῖ νικημένος».

«Τι πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ σέ συγκινήσω; Οἱ ἱκεσίες δὲν σέ

κάνουν να δεις, με συμπάθεια το δημιούργημά σου, που εκλιπαρεί την καλσύνη και τη συμπόνοια σου. Πίστεψέ με, φράνκεν-σταιν, ήμουν ακακοκάγαθος ή ψυχή μου πύθωνε από άγληη κι ανθρωπιά· όμως είμαι μόνος, φριχτά μόνος, έτσι δεν είναι; Ως κι εσύ, ο δημιουργός μου, μέ απεχθάνεσαι· τί μπορεί έπομένως, να έλπιώ από τους συνανθρώπους σου, οι οποίοι δεν έχουν καμία υποχρέωση να μου φερθούν καλά; Έκείνοι με διώχνουν και με μισούν. Τά έρημα βουνά και οι ζοφεροί παγετώνες είναι τό καταφύγιό μου. Τριγυρίζω έδώ μέρες πολλές· τό κοιτώματα των πάγων, που μόνοι έγώ δεν τό φοβάμαι, είναι ή κατοικία μου, ή μόνη κατοικία που μου παραχωρούν οι άνθρωποι. Αδρούς έδω τους μαύρους ουρανούς έγώ τους χαριερίζω, γιατί μου δείχνουν περισσότερη καλσύνη από τους συνανθρώπους σου. Άν ό πολλός κόσμος ήξερε την ύπαρξή μου, θά έκαναν αυτό που θέλεις να κάνεις κι εσύ, θά παίρνανε τό δρόμο γιά να μέ έξολεθρεύσουν· Δεν πρέπει λοιπόν κι έγώ να μισώ αυτούς που μέ απεχθάνονται; Δεν θάλω να έχω καμία σχέση μέ τους έχθρους μου. Έγώ είμαι δυστυχισμένος, κι αυτοί θά μοιραστούν μαζί μου την έλλοια κατάστασή μου. Γιαρ' όλα αυτά, είναι στο χέρι σου να μέ αποτρέψεις και να γλιτώσεις τους άλλους από ένα κακό που εξαρτάται από σένα εάν θά πάρει διαστάσεις και θά βλάψει όχι μόνον εσένα και την οικογένειά σου αλλά και χιλιάδες άλλους, που θά τούς καταπιεί ό ανεμοστρόβιλος της λύσσας μου. Άφισε τη συμπόνοια σου να εκδηλωθεί και μή μέ περιφρονείς. Άκουσε την ιστορία μου όταν τελειώσω, εγκαταλείψέ με ή συμπερίσου με: ό,τι κρίνεις πώς μου αξίζει. Άλλ' άκουσέ με. Άκόμα και στους ενόχους, όσο αιμοβόροι και άν είναι, επιτρέπουν οι άνθρωποι νομοί να υπερασπιστούν τόν έαυτο τους προτού καταδικαστούν. Άκουσέ με, φράνκενσταιν. Έμένα κατηγορείς γιά φόνο κι όμως θά μπορούσες μέ ήσυχη συνείδηση να καταστρέψεις έτσι ό ίδιος τό δικό σου δημιούργημα. "Ω, ένα μεγάλο μυστικό στην αλάνια ανθρώπινη δικαιοσύνη! Όμως έγώ δεν ζητάω τόν οίκτο σου· άκουσέ με και μετά, εάν μπορείς και άν τό θέλεις, κατάστρεψε τό έργο τών χειρών σου".

«Γιατί μου ξαναφέρνεις στο μυαλό», τόν άντέκρουσα, «γεγο-

νότα που ανατριχιάζω και μόνο στη σκέψη τους, αφού έγώ υπήρξα ό πανέθλιος έμπνευστής και δημιουργός τους; Καταραμένη ή μέρα, άταίσιε σατανά, που πρωταντίκριπες τό φώς! Καταραμένα (τόν έαυτο μου καταριέμαι) τό χέρια που σέ πλάσσανε! Μ' έχεις κάνει άφάνταστα δυστυχισμένο. Δεν μου έχεις άφησει καν τη δυνατότητα να σκέφτομαι άν είμαι δικαίος άπέναντί σου ή όχι. Φύγε λοιπόν! Αλλάξέ με από τό θέαμα της άποικιοκρατικής μορφής σου".

«Έτσι σέ απαλλάσσω, δημιούργέ μου», είπε κι έβγαλε τό μισητά του χέρια μπροστά στο μάτια μου, αλλά έγώ άμέσως τό σπρωξα μακριά μου· «έτσι σέ γλιτώνω από τό θέαμα που απεχθάνεσαι. Εντούτοις, μπορείς να μ' άκούσεις, και να μου χαρίσεις τη συμπόνοια σου. Έν όνόματι τών άγερτών που κάποτε είχα, αυτό και μόνο σοο ζητώ». Άκουσε την ιστορία μου είναι μεγάλη και παράξενη ιστορία, ή δέ θερμοκρασία έδώ έξω δεν ταυρίζεται σ' εσένα τόν Λεπτελίκετο· γι' αυτό, έλα στο κατάλυμά μου έπάνω στο βουνό. Ό ήλιος είναι άκόμα ψηλά στόν ουρανό· προτού κατέβει και κρυφτεί πίσω από τούς χιονισμένους γκρεμούς πέρα μακριά, γιά να φωτίσει άλλους κόσμους, θά έχεις άκουσει την ιστορία μου και θά 'χεις άποφασίσει. Από σένα εξαρτάται άν θά φύγω γιά πάντα και θά ζήσω μιάν άκακη ζωή μακριά απ' τούς ανθρώπους, ή άν θά γίνει ή μάστιγα τών συνανθρώπων σου και ό πρόξενος της δικής σου έπαπειλούμενης καταστροφής».

Την ώρα που τό έλεγε αυτό πήγαινε μπροστά, έπάνω στόν πάγο· έγώ άκολουθούσα. Η καρδιά μου ήταν γεμάτη άνέμεικτα συναισθήματα, γι' αυτό δεν τοό άπάντησα, όμως καθώς προχωρούσα άρχισα να ζυγίζω τό έπιχειρήματα που είχε χρησιμοποιήσει και άποφάσιζα τελικά να την άκούσω την ιστορία του. Έν μέρει μέ άδούσε ή περιέργεια, ό δέ οίκτος ένίοχχε την άπόφασή μου. Μέχρι εκείνη τη στιγμή τόν θεωρούσα δολοφόνο του άδελφού μου κι έπιθυμούσα παρπατώνά από κάθε τί την έπιβεβαίωση ή την άρνηση αυτής της ύποψίας. Για πρώτη φορά, έπίσης, αισθανόμουνα ποιά ήταν τό καθήκοντα τοο δημιουργοο άπέναντί στο δημιούργημά του κι άρχίζα να πιστεύω πώς θά

ἐπρεπε πρώτα νά τόν κάνω εύτυχημένο και μετά νά τοῦ παραπονεθῶ γιά τήν κακία του. Αὐτά ἦταν τά κίνητρα ποῦ μέ ὤθησαν νά συμμορφωθῶ μέ τήν ἀπαιτησή του. Διασχίσαμε λοιπόν τόν πάγο και ἀνεβήκαμε στόν ἀντικρινό βράχο. Ὁ δέρας ἦταν παγωμένος και ἄρχισε νά βρέχει· μπήκαμε στό κατάρυμά του, τό τέρας γεμάτο χαρά και ἐγώ μέ βαριά καρδιά και πολύ κακή διάθεση. Δέχτηκα ὅμως νά τόν ἀκούσω, καθίσα δίπλα στή φωτιά ποῦ ἄναψε ὁ ἀποκρουστικός συνομιλητής μου, και αὐτός ἄρχισε τήν ἱστορία του.

«ΜΕ ΠΟΛΥ ΜΕΓΑΛΗ δυσκολία θυμᾶμαι τήν πρώτη περίοδο τῆς ζωῆς μου· ὅλα τά γεγονότα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς μοῦ ἐρχονται συγκεχυμένα και ἀκαθόριστα. Ἐνα παράξενο πλῆθος αἰσθήσεων μέ κύριεψε ξαφνικά, και ἄρχισα τήν ἴδια στιγμή νά βλέπω, νά νιώθω, ν' ἀκούω και νά μυρίζω ἀλλά πέρασε πολλές καιρός μέχρι νά μάθω νά ξεχωρίζω τίς λειτουργίες τῶν διαφόρων αἰσθήσεων μου. Βαθμιαῖα, θυμᾶμαι, ἔνα ὄλο και δυνατότερο φῶς χτυποῦσε στά νεύρα μου, μέχρι ποῦ ἀναγκάστηκα νά κλείσω τά μάτια μου. Τότε μέ τῶλιζε τό σκοτάδι και ταράχτηκα, ἀλλά πρὶν τό καλοκαταλάβω ξανανοῦξα τά μάτια μου, ὅπως τώρα υποθέτω, και τό φῶς χύθηκε πάλι γύρω μου. Περπατοῦσα, μάλιστα νομίζω ὅτι κατηφόριξα, και ἄρχισα νά νιώθω μεγάλες ἀλλαγές στίς αἰσθήσεις μου. Προηγούμενως μέ περιέβαλλαν θαμπά και σκοτεινά σώματα, ποῦ δέν μπορούσα ν' ἀγγίξω ἢ νά δω· τώρα ἀνακάλυψα πῶς εἶχα τή δυνατότητα νά κυκλοφορῶ ἐλεύθερος, χωρίς νά ὑπάρχουν ἐμπόδια ποῦ δέν μπορούσα νά ξεπεράσω ἢ ν' ἀποφύγω. Τό φῶς ἄρχισε νά μοῦ γίνεται ὄλο και πῶ ἐνοχλητικό και ἡ ἔξοτλη μέ κούραζε καθῶς περπατοῦσα, γι' αὐτό ἔναξα νά βρῶ κάποιο μέρος σκιερῶ. Βρήκα τό δάσος κοντά στό "Τρυκολοσταντ" ἐκεῖ, ξάπλωσα δίπλα σ' ἕνα ρυάκι νά ξεκουρασθῶ, μέχρι ποῦ ἔνωσα νά μέ βασανίζουν ἡ πείνα και ἡ δίψα. Συνήλθα τότε ἀπό τήν ὑπνηλία ποῦ μέ εἶχε πιάσει και ἔσπερα κάτι μοῦρα ποῦ βρήκα στά δέντρα ἢ πεσμένα κάτω στό γῶμα. Ἐσβησα τή δίψα μου μέ τό νερό τοῦ ρυακιοῦ, ξάπλωσα και μέ πῆρε ὁ ὕπνος.

Εἶχε σκοτεινιάσει ὅταν ἔγρηνα· κρύωνα και ἤμουνα κάπως φοβισμένος, σάν ἀπό ἐνστικτο, ποῦ βρέθηκαν τόσο μόνος. Πρὸ τοῦ φύγω ἀπό τό διαμέρισμά σου εἶχα αἰσθανθεῖ νά κρυώνω, γι' αὐτό και εἶχα φορέσει ἀρκετὰ ρούχα, τά ὁποῖα ὅμως δέν ἐπαρκοῦσαν γιά νά μέ προστατεύουν ἀπό τήν ψύχρα τῆς νύχτας. Ἦμουν ἕνας κακόμοιρος, ἀνήμπορος και τρισάθλιος φουκαράς.